

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 43/2019)

София, 30 октомври 2019 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 24.10.2019 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2.	Есенна кампания.....	6
3.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4.	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5.	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, предсеитбена подготовка и дълбока оран и ход на есенната сеитба, по области	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 24.10.2019 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

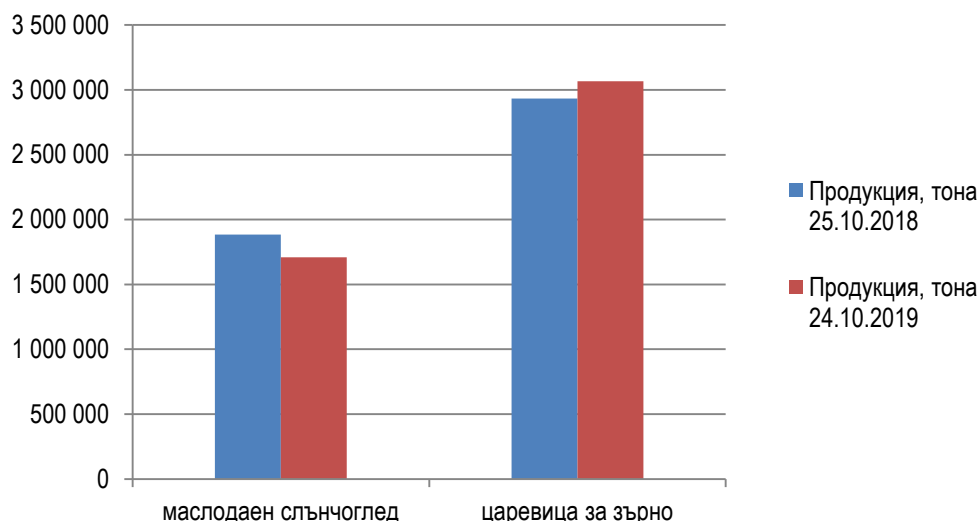
По оперативни данни, към 24.10.2019 г. жътвата на царевицата за зърно е към своя край, а тази на маслодайния слънчоглед на практика е приключила. На този етап, продукцията от царевица е с 4,6% повече спрямо отчетената по същото време на миналата година, като по-големият размер реколтирани площи неутрализира понижението на средния добив. При слънчогледа се наблюдава малко по-ниско производство на годишна база, в резултат от намаление на добива от единица площ.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 24.10.2019 г.

	24.10.2019					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 434 845	7 423 554	99,9%	1 708 657	230	1,2%	1,2%	-9,4%	-10,5%
царевица за зърно	4 556 457	4 470 719	98,1%	3 067 223	686	11,1%	15,1%	4,6%	-9,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 24.10.2019 г., сравнено със същия период на 2018 г.

1.2 Реколта от пролетници

Според последните данни, продукцията от повечето наблюдавани пролетни култури е над нивата отпреди една година, вследствие на повишение на добивите от декар и/или на реколтираните площи. Сред пролетните култури, чието прибиране продължава през последната седмица, най-значителен ръст на годишна база бележи производството на шарен слънчоглед, памук и сорго - от 80% до над два пъти. По-умерено е увеличението при

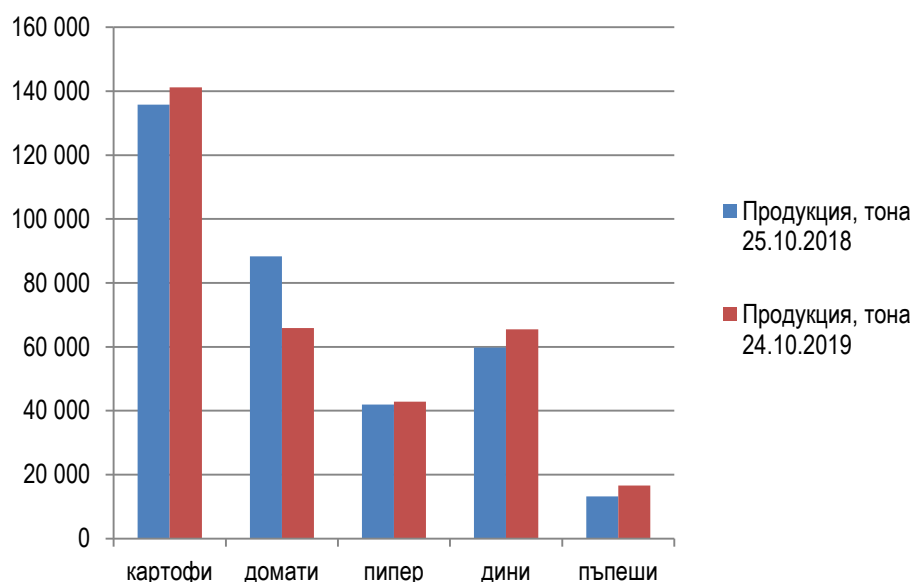
пипера, картофите, силажната царевица и ориза – с между 2,2% и 24,5%.

Реколта от пролетници към 24.10.2019 г.

	24.10.2019				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	102 786	98 229	141 190	1 437	-1,1%	-3,0%	4,0%	7,2%
домати	34 426	34 107	65 868	1 931	-11,3%	-11,7%	-25,4%	-15,5%
пипер	26 772	26 415	42 813	1 621	-4,0%	-1,8%	2,2%	4,0%
дини	37 021	36 953	65 508	1 773	5,6%	7,3%	9,6%	2,1%
пъпеша	17 967	17 907	16 641	929	11,9%	12,9%	26,3%	11,8%
фасул	17 656	17 412	2 086	120	-31,6%	-31,1%	-37,4%	-9,1%
градински грах	16 049	14 149	3 424	242	13,3%	24,8%	38,6%	11,0%
леща	11 480	11 408	1 267	111	-68,1%	-66,3%	-61,8%	13,3%
соя	28 732	26 712	5 056	189	15,6%	7,6%	-2,9%	-10,0%
ориз	103 873	70 540	42 370	601	2,1%	29,4%	24,5%	-3,7%
овес	106 644	104 295	28 291	271	44,7%	51,7%	88,8%	24,3%
сорго	35 887	26 804	7 261	271	69,2%	143,2%	176,8%	13,9%
шарен слънчоглед	59 776	59 776	13 382	224	63,3%	80,5%	80,4%	0,0%
царевица силажна	179 469	170 249	448 910	2 637	0,2%	-2,4%	7,0%	9,7%
пролетен ечемик	29 273	29 253	9 832	336	2,8%	2,7%	16,2%	13,1%
фуражен грах	157 525	149 482	37 138	248	-49,0%	-43,1%	-12,2%	54,0%
памук	30 724	13 757	1 024	74	6,1%	64,4%	91,4%	15,6%
лен	685	300	42	140	128,3%	0,0%	40,0%	40,0%
тютюн Ориенталски	30 904	30 904	4 731	153	-6,6%	-6,6%	-14,8%	-8,9%
тютюн Бърлей	3 580	3 580	933	261	-7,9%	-7,9%	52,5%	66,2%
тютюн Вирджиния	18 359	16 307	2 591	159	-27,7%	-11,1%	41,4%	59,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 24.10.2019 г.,
сравнено със същия период на 2018 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Към 24 октомври 2019 г. производството на малини и праскови е съответно с 5,9% и 21% над отчетеното по същото време на 2018 г. Това се дължи основно на по-високите средни добиви от двете култури, а при прасковите – и на малко по-бързия темп на прибиране на реколтата тази година. Добитото количество сливи също надхвърля миналогодишното – с 2,5%. Засега производството на грозде, ябълки и круши изостава с между 4,5% и 34,8% спрямо година по-рано - най-значително при крушите, поради съчетание от свиване на площите с този овощен вид и понижение на средния добив.

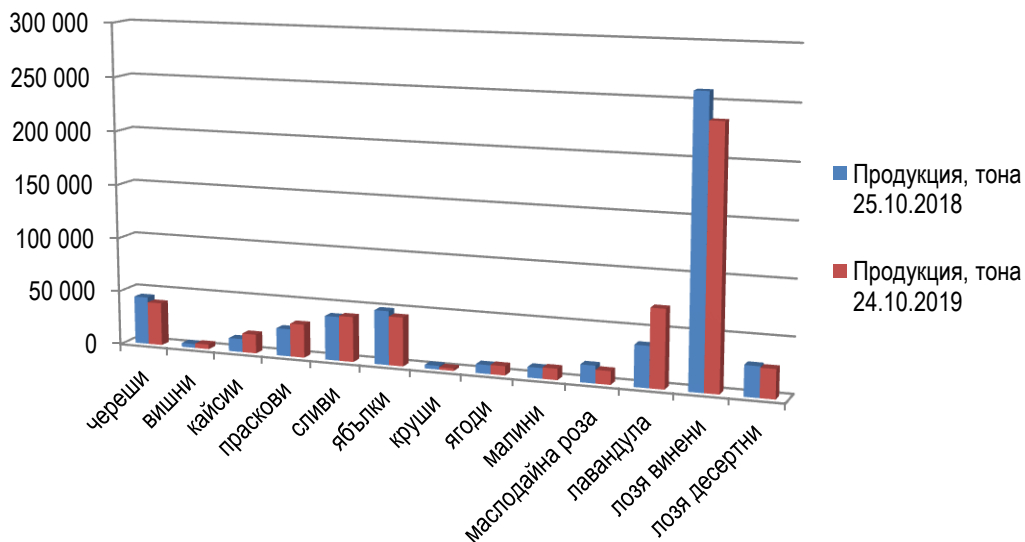
Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 24.10.2019 г.

	24.10.2019				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	89 522	84 071	39 425	469	2,9%	5,1%	-10,3%	-14,6%
вишни	13 770	12 832	4 298	335	3,5%	8,6%	18,6%	9,1%
кайсии	27 832	27 653	17 425	630	1,8%	15,0%	42,9%	24,3%
праскови	41 705	40 923	30 507	745	-1,0%	6,3%	21,0%	13,7%
сливи	76 201	71 785	41 315	576	10,3%	16,6%	2,5%	-11,9%
ябълки	49 134	42 797	44 567	1 041	-2,0%	-7,3%	-9,7%	-2,6%
круши	4 824	4 039	2 239	554	-12,2%	-20,4%	-34,8%	-18,2%
ягоди	10 691	9 919	8 372	844	3,0%	-0,4%	3,8%	4,2%
малини	23 569	22 049	10 217	463	-1,4%	0,2%	5,9%	5,5%
маслодайна роза	37 516	37 488	12 230	326	5,1%	5,2%	-23,2%	-27,1%
лавандула	142 984	139 961	70 851	506	38,3%	40,3%	89,7%	35,3%

	24.10.2019				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
лозя винени	466 077	446 049	234 755	526	-0,7%	1,6%	-9,5%	-11,0%
лозя десертни	45 376	44 381	26 399	595	-4,1%	-1,7%	-4,5%	-2,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 24.10.2019 г., сравнено със същия период на 2018 г.

2. Есенна кампания

Като цяло, сеитбената кампания на основните есенници се движи с по-бавни темпове спрямо миналата година.

Засети площи с есенници към 24.10.2019 г., дка

Култура	25.10.2018	24.10.2019	Изменение
пшеница	8 201 886	7 707 097	-6,0%
ечемик	765 422	742 492	-3,0%
маслодайна рапица	1 505 833	1 065 572	-29,2%
ръж	21 504	29 496	37,2%
тритикале	63 057	56 390	-10,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Към 24.10.2019 г. е извършена предсеитбена подготовка на 10 837 301 дка и дълбока оран на 3 857 611 дка, което е респективно със 7,1% и 20% по-малко на годишна база.

Засетите площи с ечемик, пшеница и тритикале са с между 3% и 10,6% по-малко в сравнение с аналогичния период на 2018 г., а тези с маслодайна рапица – с 29,2%. Само при площите с ръж е налице ръст – с 37,2%.

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица

Общият износ на пшеница през Пристанище Варна¹ от началото на пазарната 2019/20 година до момента възлиза на 923,9 хил. тона (в т. ч. 27,4 хил. тона през изминалата седмица), като изостава с 11,8% на годишна база. Същевременно, експортът на ечемик и рапица през порта бележи ръст от съответно над два пъти и половина и 7,3%, независимо от наблюдавания застой през последната седмица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2018 – 27.10.2018	01.07.2019 – 27.10.2019	Изменение
пшеница	1 047 921	923 924	-11,8%
ечемик	13 625	36 968	171,3%
рапица	120 053	128 793	7,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към 27 октомври 2019 г. не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед

От началото на новия пазарен сезон до 27 октомври 2019 г. през „Пристанище Варна“ ЕАД са изнесени 194,9 хил. тона царевица (без отчетени количества за последната седмица) – с 9,3% повече спрямо аналогичния период на предходната година. Засега през порта не са преминавали товари със слънчоглед от нова реколта.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.09.2018 – 27.10.2018	02.09.2019 – 27.10.2019	Изменение
царевица	178 340	194 875	9,3%
слънчоглед	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

От началото на м. юли 2019 г. до 27 октомври 2019 г. не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2019, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец август 2019 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2019, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

През последната седмица пазарът на основните зърнени и маслодайни култури в страната остава спокоен. Изкупните цени на пшеницата, ечемика, слънчогледа и рапицата са с незначителните 0,3% – 0,6% по-високи на седмична база. По-съществено седмично увеличение е налице само при изкупната цена на царевицата – с 1,6%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 23.10.2019 г., лв./тон без ДДС

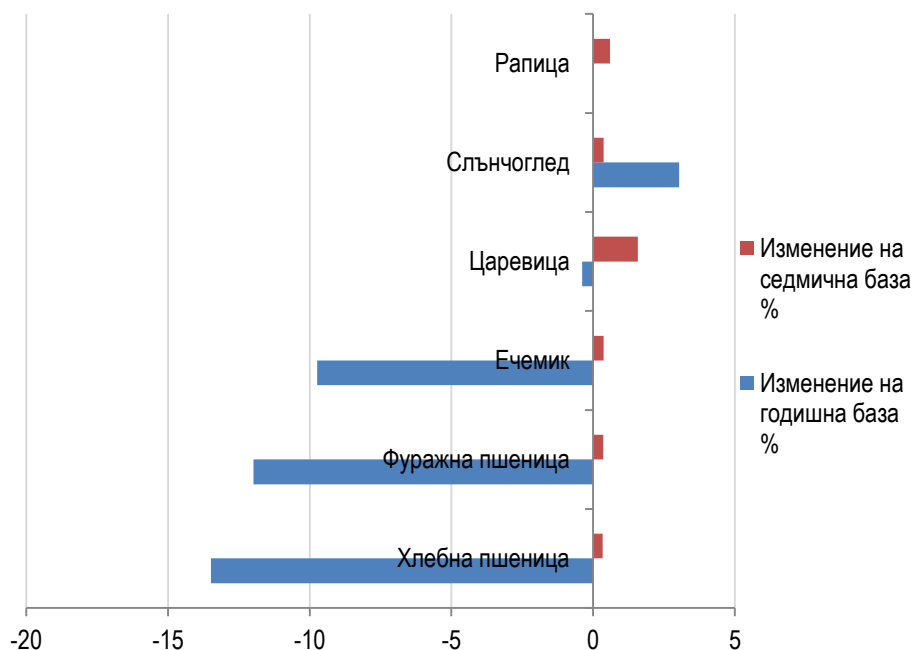
	24.10.2018	16.10.2019	23.10.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	341	294	295	-13,5	0,3
фуражна пшеница	317	278	279	-12,0	0,4
ечемик	298	268	269	-9,7	0,4
царевица	258	253	257	-0,4	1,6
слънчоглед	528	542	544	3,0	0,4
рапица	*	676	680	-	0,6

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Към момента пшеницата и ечемикът се търгуват в рамките на 9,7% - 13,5% по-евтино отколкото по същото време на миналата година. При царевицата е налице минимално понижение на цената на годишна база (с 0,4%), а единствено слънчогледът е поскъпнал – с 3%.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
23.10.2019 г.**

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 25.10.2019 г. средните цени на едро на пипер, картофи, ябълки и домати на тържищата в страната се понижават в границите от 3,8% и 18,6% на седмична база, като най-чувствителен спад е налице при полските домати. Същевременно, десертното грозде поскъпва със 7,7%.

При всички основни плодове и зеленчуци, за които е отчетено предлагане през изминалата седмица, се наблюдава намаление на ценовите стойности спрямо нивата отпреди една година. Годишното поевтиняване варира от 1,6% (картофи) до 21,5% (червен пипер).

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 25.10.2019 г., лв./кг

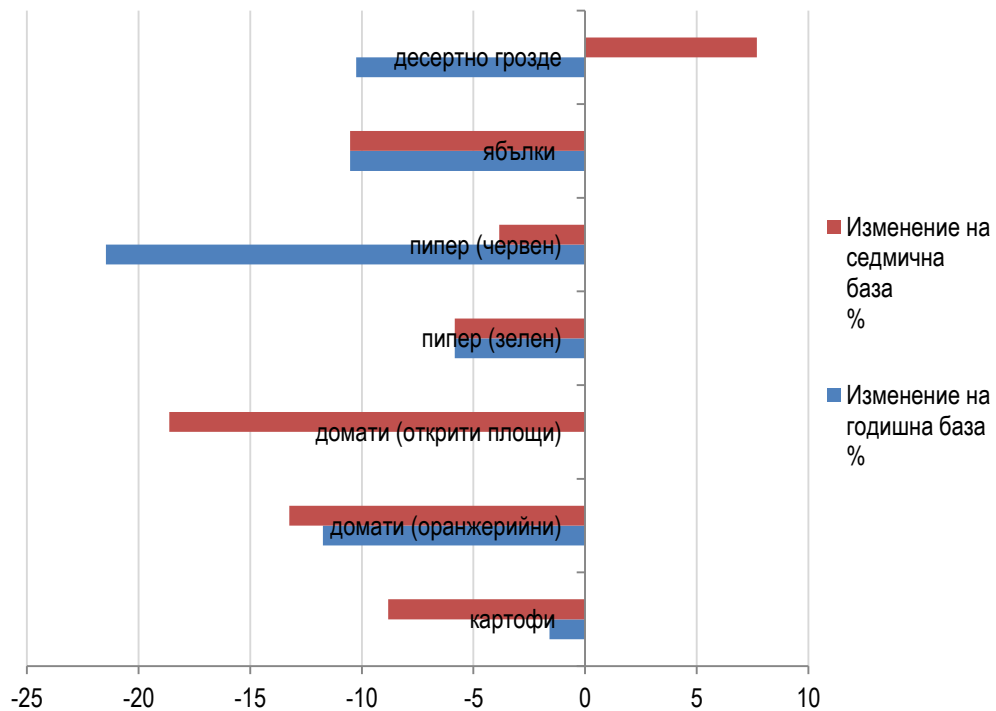
	26.10.2018	18.10.2019	25.10.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,63	0,68	0,62	-1,6	-8,8
картофи пресни	*	*	*	-	-
домати (оранжерийни)	2,30	2,34	2,03	-11,7	-13,2
домати (открити площи)	*	1,45	1,18	-	-18,6
домати (внос)	1,61	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,20	1,20	1,13	-5,8	-5,8
пипер (червен)	1,91	1,56	1,50	-21,5	-3,8
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-

	26.10.2018	18.10.2019	25.10.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
праскови (внос)	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,95	0,95	0,85	-10,5	-10,5
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,56	1,30	1,40	-10,3	7,7

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 25.10.2019 г.

5. Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, предсеитбена подготовка и дълбока оран и ход на есенната сеитба, по области

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	2966	0	2966	100.00%	421.2	142
Бургас	314177	0	314177	100.00%	59663.66	190
Варна	424569	8769	415800	100.00%	94878	228
Велико Търново	371267	60.5	371206.5	100.00%	88568.9	239
Видин	322610	0	322610	100.00%	75978	236
Враца	448590.9	0	448590.9	100.00%	116312.38	259
Габрово	34600	0	24600	71.10%	5162.7	210
Добрич	717088	26	717062	100.00%	188811.3	263
Кърджали	3400	0	2400	70.59%	288	120
Кюстендил	24570	0	24570	100.00%	4287.2	174
Ловеч	111167	7612	103265	99.72%	20252	196
Монтана	387311	0	387311	100.00%	97477	252
Пазарджик	102500	0	102500	100.00%	22196	217
Перник	89330	0	89330	100.00%	14623.8	164
Плевен	679766	20755.5	659010.5	100.00%	148659	226
Пловдив	266830	0	266830	100.00%	53065.1	199
Разград	261200	37	261163	100.00%	66656	255
Русе	351089	668.3	350420.3	100.00%	90610.17	259
Силистра	377731	0	377731	100.00%	108814.21	288
Сливен	207400	71	207329	100.00%	39251	189
Смолян		0				
София-град	37223	0	37223	100.00%	8380	225
София	72000	0	72000	100.00%	15117.5	210
Стара Загора	462002	0	462002	100.00%	94380.96	204
Търговище	230050	0	230050	100.00%	50634	220
Хасково	429517	0	429517	100.00%	79536.7	185
Шумен	310559	0	310559	100.00%	68887	222
Ямбол	433486	155.1	433330.7	100.00%	95745	221
ОБЩО	7472999	38154	7423554	99.85%	1708656.8	230

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	5420	0	2290	42.25%	943	412
Бургас	26433	0	26123	98.83%	10978	420
Варна	166056	2409	158877	97.09%	97955	617
Велико Търново	446147	0	428747	96.10%	347535.25	811
Видин	94770	315	89845	95.12%	54207.2	603
Враца	431897.7	0	419461.7	97.12%	308692	736
Габрово	20430	2300	15478	85.37%	10332.5	668
Добрич	917836	180	917656	100.00%	572222.1	624
Кърджали	780	0	300	38.46%	106	353
Кюстендил	5435	0	4935	90.80%	1728	350
Ловеч	122268	12830	109438	100.00%	54410	497
Монтана	230447	0	230447	100.00%	129654	563
Пазарджик	18600	0	9400	50.54%	7100	755
Перник	16480	0	10110	61.35%	3883	384
Плевен	708274	10580.8	694023.17	99.47%	511189	737
Пловдив	36870	0	36870	100.00%	28275	767
Разград	191860	15	190745	99.43%	138538	726
Русе	367359	0	363904	99.06%	298302.34	820
Силистра	309792	0	309792	100.00%	211586	683
Сливен	44400	0	44400	100.00%	27210	613
Смолян	520	0	520	100.00%	113.1	218
София-град	24675	0	9800	39.72%	6320	645
София	17160	0	17160	100.00%	6337.5	369
Стара Загора	44890	0	44890	100.00%	24069.42	536
Търговище	138780	0	138780	100.00%	78277	564
Хасково	17100	0	17100	100.00%	15994	935
Шумен	171133	0	171133	100.00%	117754	688
Ямбол	9274	0	8494	91.59%	3512	413
ОБЩО	4585087	28630	4470719	98.12%	3067223.4	686

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит-бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	16530				
Бургас	960044	150220	192720	62220	264610
Варна	563735	330135	234200	95000	308350
Велико Търново	622618	208500	290200	54200	50700
Видин	342500	273500	273500	273500	16000
Враца	416730				92750
Габрово	37000	0	0	0	0
Добрич	1172259				1121510
Кърджали	5470				5470
Кюстендил	48540	7820	7820	7820	27950
Ловеч	166400	89700	89700	19700	78000
Монтана	382636	8230	355730	730	14300
Пазарджик	70300	22800	57800	3000	3500
Перник	135000	18200	18200	18200	54000
Плевен	766854	381963	381963	311366	300000
Пловдив	413100	69980	69980	69980	61620
Разград	540810	175300	450900	121000	22760
Русе	619025	487853	557004	307442	31870
Силистра	412500	412500	412500	412500	290100
Сливен	416200	121200	172500	68000	169100
Смолян					
София-град					
София	233386				124865
Стара Загора	632212	215122	170122	77800	222300
Търговище	166840	138125	107425	32730	32246
Хасково	581290	236500	324500	124600	125750
Шумен	449485	170500	201800	137500	153494
Ямбол	665837		422870		286366
ОБЩО	10 837 301	3 518 148	4 791 434	2 197 288	3 857 611

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	9700	300	680	850	3350
Бургас	452195	102770	900	2330	239200
Варна	419711	32854			35470
Велико Търново	462495	58773	150	180	35186
Видин	275880	18910		300	19470
Враца	395352	15328	0	0	6050
Габрово	27300	8490	0	100	0
Добрич	1081704	12490		892	28770
Кърджали	3200	550			500
Кюстендил	22860	4300	2900	2390	4960
Ловеч	127790	22773		300	12140
Монтана	298750	12162		2570	26170
Пазарджик	43000	1200	1200	2600	4580
Перник	70240	4680	20		5000
Плевен	503292	49076	16	112	17050
Пловдив	274340	15046	7785	12800	40487
Разград	404282	37130			76725
Русе	500401	26294	300		64314
Силистра	311400	32300		200	26000
Сливен	320800	68800	500	4690	20700
Смолян					
София-град					
София	187711	4357	4795	6436	13157
Стара Загора	400518	64248	8850	4840	99312
Търговище	116350	8900			26032
Хасково	302980	47800	1200	10900	73570
Шумен	278090	31444	200	2720	50466
Ямбол	416756	61517		1180	136913
ОБЩО	7 707 097	742 492	29 496	56 390	1 065 572